

2015- يىللىق ئاسىيا ئىقتىسادىنىڭ كەلگۈسىگە

نەزەر

تايمۇر بايگ (Taimur Baig)

2015- يىلدىكى ئاسىيا رايونى يەر شارى ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنىڭ ھەر تەرەپلىمە تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. بىزنىڭ دۆلەت ئىچى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى (GDP) پەرىزىمىز بولسا ئاسىيا بىر پۈتكۈل گەۋدە بولۇش سۈپىتى بىلەن، كېلەر يىللىق GDP ئېشىش سۈرئىتى %6.2 بولىدۇ. بىزنىڭچە، ئاسىيا سودىسىنى مەنپەئەتلەندۈردىغىنى ئامېرىكا ئىقتىسادىدۇر (GDP سىنىڭ ئېشىشى %3.5 ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى)، ئەمما ياۋروپا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىدا ماغدۇر يوق (%0.8) ھەمدە جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى ئاستىلىشى (%7) كۆپ قىسىم پايدىلىق تەرىپىنى يوققا چىقىرىدۇ. كېلەر يىل كۆپلىگەن دۆلەتلەرنىڭ دۆلەت ئىچى ئىپادىسى كۈچلۈك بولىدۇ، ھىندىستان ۋە ھىندونېزىيە يېقىنقى يىللاردا يولغا قويغان كۈچلۈك مالىيە، پۇل ۋە قۇرۇلمىلىق ئىسلاھات تەدبىرى ھەمدە مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ بۇ ئىككى دۆلەت ھۆكۈمىتىگە بولغان ئىشەنچىسىدىن بىر قىسىم پايدىغا ئېرىشىدە ئۈمىد بار. تايلاندى دېموكراتىيەگە قايتىشقا ئۇرۇنماقتا، بۇنىڭدىن ئىلگىرى ھەربىي ھۆكۈمەت مەبلەغ سېلىش ۋە ئىقتىسادىي ئېشىشىنى جانلاندۇرۇشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ. جۇڭگو بىر

قىسىم ئاساسلىق ۋەزىپىلەرگە دۇچ كېلىدىغان بولۇپ، شىركەتلەرنى ئىدارە قىلىشنى ياخشىلاش، ئۆي-مۈلۈك بازىرىنىڭ كاساتلىشىغا ھەمدە ئالاقىدار تەسىرگە تاقابىل تۇرۇشى، ئىجتىمائىي كاپالەت سالمىقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشى ھەمدە ئىستېمالنى قوللىشى، پۇل-مۇئامىلە بازىرىنىڭ ئەركىنلىشىشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

تۆۋەندىكىلەر بىز تەكىتلىگەن ئاسىيا ئىقتىسادىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان قىسمەن ساھەلەر:

جۇڭگو ئىقتىسادى ئاستىلايدۇ

جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ كۆلىمىنى ھەمدە يېقىنقى نەچچە ئون يىللىق تېز سۈرئەتتە، مۇقىم قەدەمدە ئېشىشىنى نەزەردە تۇتقاندا، جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ئۇزۇن مەزگىل ئۈنچە يۇقىرى بولمىغان سەۋىيەدە تەۋرىنىپ تۇرغاندا، ئاسىيادىكى ھەرقايسى ئىقتىسادىي گەۋدىلەر ۋە كارخانىلارنىڭ بېشى چۈشۈپ كېتىدۇ. مەيلى تەييار مەھسۇلات ياكى يېرىم تەييار مەھسۇلات بولسۇن، ئاسىيادىكى باشقا ھەرقايسى دۆلەتلەر بىلەن جۇڭگونىڭ سودا كارىدورى غايەت زور دۇر. زور مىقداردىكى مەبلەغ سالغۇچىلار جۇڭگو پاي بازىرى، زايوم بازىرى يۈرۈش قىلىپ، يېقىنقى يىللاردا ئاسىيادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەر بىلەن جۇڭگو ئارىسىدىكى پۇل-مۇئامىلە مۇناسىۋىتىنى بارغانسېرى زىچلاشتۇردى. جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئومۇمەن ئازراقلا

تەرتىپىنى يوقاتسا، پۈتكۈل رايوننىڭ ئىقتىسادىي گەۋدىسى ۋە پۇل-مۇئامىلە بازىرىنى قالايمىقانلاشتۇرۇپ تاشلايدۇ.

ياۋروپانىڭ قەدىمى جاپالىق

ياۋرو رايونىنىڭ GDP كۆلىمى ئامېرىكىدىن قېلىشمايدىغان بولغاچقا، شۇڭا ياۋروپانىڭ ئېغىر دەرىجىدە ۋەزىيەتنىڭ كەينىدە قېلىۋاتقان ئىقتىسادىي ئېشىشى ئاسىيانىڭ ئېكسپورتىغا بولغان ئېھتىياجىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا غايەت زور ئارقىغا سۆرەش دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ. گەرچە ياۋروپانىڭ قەدىمى جاپالىق بولۇشى ھېچقانچە يېڭى ئىش بولمىسىمۇ، ئەمما ئالاقىدار خەۋپ-خەتەر ئىنتايىن ئاسانلا ئاسىياغا كېڭىيىشى مۇمكىن، بۇ خەۋپ-خەتەر كەڭ كۆلەملىك پۇل قويۇپ بېرىش سىياسىتى قوزغىغان ھەر خىل تاسادىپىي ئاقىۋەت، قەرز ۋە تاشقى پېرېۋوت بازىرىدىكى شىددەتلىك داۋالغۇش، پۇل-مۇئامىلە ۋە كرېدىتنىڭ ھەرىكەتچانلىقى قالايمىقان قىلىنىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

چوڭ ھەجىملىك تاۋارلار باھاسى ئەسلىگە كېلىدۇ

ئاسىيادىكى كۆپ قىسىم ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنىڭ ئېنېرگىيە ئىمپورت قىلىدىغانلىقىنى ئويلاشقاندا چوڭ ھەجىملىك تاۋارلار باھاسىنىڭ چۈشۈشى ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ دائىملىق تۈرلىرى ھەمدە پۇل پاخاللىقىنىڭ كەلگۈسىگە پايدىلىق، بۇ ھىندىستان، ھىندونېزىيە قاتارلىق قىزىل رەقەم دۆلەتلىرىگە نىسبەتەن ناھايىتى پايدىلىق. ئەكسىچە، مالايسىيا

ئاساسلىق چوڭ ھەجىملىك تاۋار ئېكسپورت قىلغۇچى دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن ئېنىقلا زىيانغا ئۇچرايدۇ. بۇنىڭدىن سىرت، چوڭ ھەجىملىك تاۋارلار باھاسىنىڭ ھالسىزلىنىشى بەلگىلىك دەرىجىدە جۇڭگو، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئېھتىياجى يۇقىرى ئەمەسلىكىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى، شۇڭا بۇ خىل ئەسلىگە كېلىش ئاسىيا رايونىنىڭ كەلگۈسىگە نىسبەتەن بىر قوش بىسلىق خەنجەردۇر.

ھالسىزلانغان يەر شارى سودىسى

بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ سانلىق مەلۇماتىدا كۆرسىتىلىشىچە، يەر شارى سودا سوممىسى 2012-يىلدىن بۇيان ئىزچىل توختاپ قېلىش ھالىتىدە تۇرغان، لېكىن يەر شارى سودا مىقدارى بولسا 2011-يىلدىن باشلاپلا توختاپ قىلغان. ئۈچ چوڭ سانائەت دۆلىتىنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش سۈرئىتىنىڭ ئاتىلىشى ھەمدە سودا قورۇقچىلىقىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلىشى بۇ خىل ئەھۋالنىڭ كۆرۈلىشىدىكى ئامىلدۇر، قىسقا مەزگىل ئىچىدە ئۆزگىرىش يۈز بېرىش مۇمكىنچىلىكى يوق. ئاسىيا ئىقتىسادى گەۋدىلىرىنىڭ سودىغا بولغان تايىنىشىنىڭ نىسبەتەن ئېغىرلىقىنى ئويلاشقاندا، يەر شارى سودىسى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىنىڭ يوقىلىشى ئېھتىمال ئوتتۇرا، قىسقا مەزگىل ئىچىدە ئىقتىسادى ئېشىشقا توسقۇنلۇق قىلىدىغان ئاساسلىق ئامىل بولۇپ قېلىشى مۇمكىن.

تېپىكلىك ھازىرلىمىغان ئامېرىكىنىڭ ئەسلىگە كېلىشى

خۇددى كۆپلىگەن كۆزەتكۈچى زاتلار (بىزنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) كۆرسىتىپ ئۆتكىنىدەك، ئامېرىكىنىڭ بۇ نۆۋەتلىك ئىقتىسادىي ئەسلىگە كېلىشى تىپىكلىكىنى ھازىرلىمىغان، دۆلەت ئىچىسى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى، كارخانا پايدىسى ھەمدە ئىشقا ئورۇنلىشىشنىڭ ئېشىش سۈرئىتى كىشىنى كۆزنىڭ قىرىدا قاراشقا مەجبۇر قىلىدۇ، ئەمما مائاشنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ھەمدە پۇل پاخاللىقىنىڭ كۆزلەنگەن يۇقىرى ئۆرلەش سۈرئىتى ئوخشاش تېزلەشمىدى. پەقەت ئىشقا ئورۇنلىشىش بازىرىدا زور ياخشىلىنىش كۆرۈلمىسىلا، ئۇنداقتا ئامېرىكىنىڭ ئاسىيا تاۋارلىرىغا بولغان ئىستېمال ئېھتىياجى (يەنى ئىمپورتى) ئېھتىمال ماس ھالدا ئېشىشى ئەمەلگە ئاشۇرالماسلىقى مۇمكىن. شۇڭا، بۇرۇنقى تەجرىبىلەردە ئامېرىكىنىڭ ئىقتىسادىي ئېشىش سۈرئىتى بىلەن ئاسىيا ئېكسپورت سودىگەرلىرى ئارىسىدىكى بىرلەشمە ھەرىكەتچان مۇناسىۋىتى ئاسىيا ئېكسپورتىنىڭ كەلگۈسىنى كۆپتۈرۈۋېتىشى مۇمكىن، بۇ يىلقى ئەھۋال تېخىمۇ شۇنداق. بۇنىڭدىن سىرت، سىرتقى جامائەتچىلىكنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش بازىرىنىڭ ئەسلىگە كېلىش سۈپىتىگە بولغان ئەندىشىسى ئېھتىمال كېيىن مىقدارلاشتۇرۇلغان قويۇپ بېرىش سىياسىتى دەۋرىنىڭ بۇرۇلۇش باسقۇچىدا توسقۇنلۇق شەكىللەندۈرۈشى مۇمكىن.

ئامېرىكا فېدېراتسىيە زاپاس پۇل كومىتېتى سىياسىتىنىڭ

نورماللىشىشى ھەمدە ياۋروپا ئىتتىپاقى ۋە ياپونىيەنىڭ

مقدارلاشتۇرۇلغان قويۇپ بېرىشى

ئەگەر ئامېرىكا فېدېراتسىيە زاپاس پۇل كومىتېتى كېلەر يىل سىياسەتنى نورماللاشتۇرۇش جەريانىدا يەر شارى بازىرىغا ھېچقانداق زەربە بەرمىسە، ئۇنداقتا خېلى باشقىچە بولغان بولىدۇ. بىراق، ھېچ بولمىغاندا نۆۋەتتىكى ئامېرىكا دوللىرىنىڭ زور دەرىجىدە ئېشىش ۋەزىيىتى ئامېرىكا فېدېراتسىيە زاپاس پۇل كومىتېتىنىڭ ھەرىكەت مۆلچەرىنىڭ جانلاندىرۇشىدا داۋاملىشىشى، رايونلۇق پېرېۋوت نىسبىتى بۇ سەۋەبلىك بېسىمغا ئۇچرىشى مۇمكىن. بۇنىڭدىن سىرت، ياۋروپا ئىتتىپاقى بىلەن ياپونىيە داۋاملاشتۇرۇشى مۇمكىن بولغان كەڭ كۆلەملىك مۇنتىزىم بولمىغان پۇل سىياسىتى رايونلۇق تاشقى پېرېۋوت تەۋرىنىشى چانلىقىنى تېخىمۇ مۇرەككەپلەشتۈرۈپ تاشلىشى مۇمكىن. مىسال ئېلىپ ئېيتساق، كورىيە ۋونى ئېھتىمال ئامېرىكا دوللىرى/كورىيە ۋونىنىڭ زور دەرىجىدە ئېشىشى ھەمدە ياپونىيە يېنى/كورىيە ۋونىنىڭ تۆۋەنلىشى (ياپونىيە يېنى/كورىيە ۋونىنىڭ تۆۋەنلىشى جەنۇبىي كورىيەنىڭ ئېكسپورت سودىگەرلىرىگە زەربە بېرىدۇ) تەڭپۇڭلۇق تېپىشىغا موھتاج بولۇشى مۇمكىن.

ھەرقايسى دۆلەت ۋە رايونلارغا بولغان قاراش

جۇڭگو ئىچكى قۇرۇقلۇقى

ھالسىزلانغان ئۆي-مۈلۈك مەبلىغىنىڭ ئارقىغا تارتىشىغا ئۇچرىغانلىقتىن، بىز 2014-يىلىدىكى

پۈتۈن يىللىق ئىقتىسادىي ئېشىش سۈرئىتىنى %7.3، 2015-يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلگە قارىغاندا ئېشىش سۈرئىتى %6.9 دەپ مۆلچەرلىدۇق. جۇڭگو ھۆكۈمىتى 11-ئاينىڭ 21-كۈنى ئۆسۈم تۆۋەنلىتىدىغانلىقىنى جاكارلاپ يوشۇرۇپ خەۋپ-خەتەرگە تاقابىل تۇردى، بىز 2015-يىلى جۇڭگونىڭ يەنە ئىككى قېتىم ئۆسۈم تۆۋەنلىتىدىغانلىقىنى ھەمدە ئىككى قېتىم ئامانەت تەييار پۇل نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىدىغانلىقىنى مۆلچەرلىدۇق. بىز ئىقتىسادىي ئېشىشنىڭ كەلگۈسى يۇقىرىدا خەۋپ-خەتەرگە، تۆۋەنلىدىمۇ خەۋپ-خەتەرگە دۇچ كېلىدۇ دەپ قارايمىز، كۈنكېتى سىياسەت ھەرىكىتىگە باغلىق. يۇقىرىدىكى خەۋپ-خەتەر رايونلۇق سودا ھەمكارلىقى ۋە جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقنىڭ ئېچىۋېتىشى ئېلىپ كېلىدىغان مۇلازىمەت كەسپى ئېكسپورتىدىن كېلىدۇ. بىزنىڭچە، پۇل سىياسىتىنى بوشىتىش دەۋرىلىكىنىڭ كېچىكمە تەسىرى، يەنە تېخىمۇ ئاكتىپ مالىيە سىياسىتى سەۋەبلىك، جۇڭگونىڭ 2015-يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىلىدىكى GDP ئېشىش دەرىجىسىنىڭ %7.2 كە يېتىشىدە ئۈمىد بار.

شياڭگاڭ

سىرتقى ئېھتىياج (ئاساسلىقى ئامېرىكا) ھەمدە ئالاقىدار يەرلىك ئېھتىياجنىڭ كۈچىشىنىڭ جانلاندىرۇشىغا ئۇچراپ، شياڭگاڭنىڭ كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي ئېشىش سۈرئىتى %3 كە

يېقىنلىشىش مۇمكىن. بىراق، بۇ ئىقتىسادىي ئېشىش كەلگۈسى تىۋەن قاتلام خەۋپ-خەتەرگە دۇچ كەلدى، يەرلىكنىڭ مۇجمەللىكى، جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئاستىلاش سۈرئىتىنىڭ مۆلچەردىكىدىن تېز بولۇشى ھەمدە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئەسلىگە كېلىشى مۆلچەردىكىدەك بولماسلىقى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. شىياڭگاڭ يەنە ئېغىر قۇرۇلمىلىق مەسىلىگە دۇچ كەلدى، ئوتتۇرا بۇرژۇئازىيەنىڭ چەتئەلگە كۆچۈپ كېتىشى، ئىقتىسادىي كۆپ خىللىشى دەرىجىسىنىڭ يېتەرلىك بولماسلىقى، چوڭ قۇرۇقلۇقتىن كەلگەن رىقابەت ھەمدە سىياسىي بۇرۇلۇش پەيدا قىلغان ئۇزۇن مەزگىللىك مۇجمەللىك قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يۇقىرىدىكى خەۋپ-خەتەر رايونلۇق سودا ھەمكارلىقى ۋە جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ ئېچىۋېتىشى ئېلىپ كېلىدىغان مۇلازىمەت كەسىپى ئېكسپورتىدىن كېلىدۇ.

ھىندىستان

ئەمەلىي سانلىق مەلۇماتلار ھىندىستان ئىقتىسادىنىڭ يەنىلا ئارىسالدى بولۇۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى، ئەمما ئىستېمالچىلارنىڭ ئىشەنچسىز ۋە سودا ئىشەنچسىزلىكى زور دەرىجىدە يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى بۇ نۆۋەتلىك ئىقتىساد دەۋرىيلىكىگە ياخشى تىرەك بولىدۇ. كېلەر يىل مەبلەغ سېلىشنىڭ ئەسلىگە كېلىشى ھەمدە ئىستېمالنىڭ قايتىدىن تېزلىشىش ئەھۋالى كۆرۈلۈشى مۇمكىن. ھازىرغا قەدەر، يېڭى

ھۆكۈمەت قۇرۇلمىلىق ساھەدە ئاز كۈچ چىقاردى، ئەمما باج يىغىش، چەتئەل سودىگەرلىرىنىڭ بىۋاسىتە مەبلەغى ۋە كانچىلىق جەھەتتىكى ئەمەلىي تەدبىرى ئېھتىمال تېزلا چىقىشى مۇمكىن. ھىندىستان دۇچ كەلگەن بىر خەتەر ناچار مەبلەغ ۋە قەرز پەيدا قىلغان كەينىگە سۆرەش ئېھتىمال ئەسلىگە كېلىشىنى كېچىكتۈرۈپ، چوڭ كارخانىلارنىڭ كاپىتال بازىرى مۆلچەر قىممىتىنى گۇمانغا ئۇچرىتىشى مۇمكىن. بۇنىڭدىن سىرت، ئامېرىكا فېدېراتسىيە زاپاس پۇل پايدا نىسبىتىنىڭ نورماللىشىشى پەيدا قىلغان بازار تەۋرىنىشچانلىقى ھىندىستان كارخانىلىرىنىڭ قەرز قايتۇرۇش قىيىنچىلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن. يېقىنقى يىللاردا ھىندىستان كارخانىلىرى زور مىقداردىكى ئامېرىكا دوللىرى قەرزى ئالدى.

ھىندونېزىيە

چوڭ ھەجىملىك تاۋار ساھەسىنىڭ پايدىسىز ئەھۋالغا ئۇچرىشى ھەمدە مالىيە/پۇل سىياسىتى جەھەتتە بەلگىلىك دەرىجىدە تارىشىشى ئېھتىمال 2015- يىلدىكى ئىقتىسادىي ئېشىش سۈرئىتىنى يۈزلىنىش سەۋىيەسىدىن تۆۋەنلىتىۋېتىشى مۇمكىن، ئەمما ئېلىپ بېرىلىۋاتقان ماکرولۇق تەڭشەش كەلگۈسىدىكى تېخىمۇ كۈچلۈك ئاساسىي تەرەپ ۋە سىجىل ئىقتىسادىي ئىپادىگە ئاساس سېلىشى مۇمكىن. بىراق، ھىندونېزىيەگە نىسبەتەن ئېيتقاندا كېلەر يىل رىقابەتكە تولغان بىر يىل بولۇشى مۇمكىن، ئەگەر دائىملىق تۈرلەر ماي باھاسى

ئۆسكەندىن كېيىن ياخشىلانمىسا، پېرېۋوت نىسبىتى بېسىم قىلىشى مۇمكىن. سىرتقى جامائەتچىلىك يەنە پېرېزىدېنت جو كو ۋىدودونىڭ ئىسلاھات لايىھەسى باشقۇرۇش تەس ھەمدە دۈشمەنلىشىدىغان پارلامېنتنىڭ كەينىگە سۆرىشىگە ئۇچرىشىدىن ئەندىشە قىلماقتا.

مالايسىيا

مالايىيەنى تەرتىپكە سېلىشنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلىشىگە ئەگىشىپ، يەنە چوڭ ھەجىملىك تاۋار باھاسىنىڭ چۈشۈشى سەۋەبلىك مالايسىيا ئىقتىسادى سىناققا دۇچ كېلىشى مۇمكىن. بۇنىڭدىن سىرت، مالايسىيا پۇلىنىڭ كۇرسىنىڭ چۈشۈشى ۋە مەبلەغ يۈرۈشتۈرۈش تەننەرخىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلىشى ئېھتىمال مالايسىيانى تېخىمۇ چوڭ خىرىسقا دۇچار قىلىشى مۇمكىن. دۆلەت ئىچى ئېھتىياجىنىڭ ئاستىلىشى، يەنە نېفىت باھاسىنىڭ تۆۋەنلىشى كەلتۈرۈپ چىقارغان ئېكسپورت كىرىمىنىڭ تۆۋەنلىشى ئېھتىمال مالايسىيانىڭ 2015-يىللىق ئىقتىسادىي ئېشىش نىسبىتىنى %5 كە يەتكۈزمەسلىكى، بۇ يىلقى ئىقتىسادنىڭ ئەسلىگە كېلىش ۋەزىيىتىنى كەينىگە بۇرۇشى مۇمكىن.

فلىپپىن

2016-يىلىدىكى چوڭ سايلامدىن بۇرۇنقى ئاممىۋى خىراجەتنىڭ ئېشىشى، چەتئەل كاپىتالىنىڭ داۋاملىق كىرىشى، IT مۇلازىمەت ھۆددىگە بېرىشنىڭ كۈچلۈك كېڭىيىشى، يەنە چوڭ ھەجىملىك تاۋارلار

باھاسىنىڭ تۆۋەنلىشى ئېھتىمال فىلپپىننىڭ كەلگۈسى ئىككى يىللىق ئىقتىسادىي ئېشىش نىسبىتىنى ئاز دېگەندە %6.5 كە يەتكۈزۈشى مۇمكىن. ئەمما توك تەمىنلەشنىڭ يېتەرلىك بولماسلىقى دۆلەت ئىچىدىكى ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرگە تەسىر كۆرسىتىشى مۇمكىن.

سىنگاپور

ئەگەر ئامېرىكىنىڭ زاكاز تالونىنىڭ ئېشىشى جۇڭگو ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقى ئىقتىسادىنىڭ ئاستىلىشىنىڭ پايدىسىز تەسىرىنى يوقاتسا، ئۇنداقتا 2015-يىلى سىنگاپورنىڭ ئەمەلىي ئىقتىسادىي ئېشىش نىسبىتى ئېھتىمال يەنىلا %3 كە يېتىشى مۇمكىن. پۇل پاخاللىقى خەۋپ-خەتەرى ئاساسىي جەھەتتىن يوقىشى مۇمكىن، شۇڭا سىنگاپور پۇل-مۇئامىلە باشقۇرۇش ئىدارىسى ئېھتىمال سىنگاپور دوللىرىنىڭ نامىدىكى ئۈنۈملۈك پېرېۋوت نىسبىتىنى داۋاملىق ساقلىشى ياكى كۈرسىنى چۈشۈرۈشى مۇمكىن.

جەنۇبىي كورىيە

بىز جەنۇبىي كورىيەنىڭ 2015-يىللىق GDP ئېشىشىنى بۇ يىلقى %3.4 دىن سەل ئېشىپ %3.6 كە يېتىدىغانلىقىنى، بىرلا ۋاقىتتا جەنۇبىي كورىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتىكى ئىسلاھات تەدبىرىنى قوزغىتىدىغانلىقىنى پەرەز قىلدۇق. ئەمما جەنۇبىي كورىيە ۋونىنىڭ داۋاملىق ئاجىزلىشىشى كاپىتال ئېقىمى ئەھۋالىغا تەسىر كۆرسىتىشى مۇمكىن.

سرلانكا

بىز سرلانكانىڭ بۇ يىلى، كېلەر يىلى ئىككى يىلدىكى ئەمەلىي GDP ئېشىش سۈرئىتىنىڭ 7.5% ئىكەنلىكىنى، پۇل پاخاللىقى نىسبىتىنىڭ 4%-7% ئەتراپىدا بولىدىغانلىقىنى، مالىيە كۆرسەتكۈچىنىڭ مۇقىم بولىدىغانلىقىنى مۆلچەرلىدۇق. 2015-يىلى 1-ئايدا ئۆتكۈزۈش بېكىتىلگەن پرېزىدېنت سايلىمى ھەمدە ئامېرىكا زاپاس پۇل كومىتېتىنىڭ كېلەر يىلى مەلۇم ۋاقىتتا ئۆسۈم قوشۇش ئېھتىماللىقى مەزكۇر دۆلەت ئىقتىسادى دۇچ كېلىدىغان ئىككى چوڭ خەتەر، بۇ پۇل-مۇئامىلە بازىرىنىڭ تەۋرىنىشى كەسكىنلىشىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن.

تەيۋەن

كەلگۈسى ئىككى يىللىق ئىقتىسادىي ئېشىش سۈرئىتى 3.5% ئەتراپىدا تەۋرىنىپ تۇرىدۇ، ئەمما ئەگەر ئىقتىسادىنى داۋاملىق كۈچلۈك ئاشۇرماقچى بولسا، تەيۋەن ھۆكۈمىتى چوقۇم ئىقتىسادىي ئېشىشىنى قوزغىتىدىغان ئىسلاھات تەدبىرى قوللىنىشى كېرەك. يېڭى تەيۋەن دوللىرىنىڭ ھالىسىزلىنىشى چەتئەل مەبلەغ سالغۇچىلىرىنىڭ تەيۋەن ئاكسىيەسىگە مەبلەغ سېلىشىغا خەتەر پەيدا قىلىدۇ. ئەمما تەيۋەن تاشقى پېرېۋوت نىسبىتى زاپسىنىڭ كۆلىمى غايەت زور بولغانلىقتىن، يېڭى تەيۋەن دوللىرىنىڭ ھالىسىزلىنىشى پۇل-مۇئامىلە بازىرىنىڭ مۇقىملىقىغا چوڭ تەھدىت سالمايدۇ.

تايلاند

كېلەر يىلنىڭ بېشىدا ئىقتىسادىي ئېشىش سۈرئىتى تۆۋەنلىشى مۇمكىن، ئەمما بىزنىڭ تايلاندىنىڭ 3.5% لىك ئەمەلىي GDP ئېشىش سۈرئىتىگە بولغان مۆلچەرىمىز نۇرغۇن ئىچكى ۋە تاشقى خەۋپ-خەتەرلەرگە دۇچ كەلدى. پۇل پاخاللىقى بېسىمى كەمچىل بولغانلىقتىن، تايلاندى مەركىزىي بانكىسى پۈتۈن يىل ئۆسۈم قوشۇشىنىڭ ھاجىتى يوق، ئەمما ئەگەر ئىقتىسادنىڭ ئەسلىگە كېلىش يۈزلىنىشى تىكلەنمەستىن بۇرۇن ئەمەلىي ئۆسۈم پىرسەنتىدە ئۆزلەش كۆرۈلسە، ئۇنداقتا تايلاندى مەركىزىي بانكىسى ئۆسۈم تۆۋەنلىتىشى مۇمكىن. لېكىن تايلاندى ئىقتىسادىنىڭ كەلگۈسى كۆپلىگەن خەتەرگە دۇچ كەلدى. ئەگەر تايلاندىنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىدە ياخشىلىنىش بولمىسا، ئېكسپورتى ۋە ساياھەتچىلىكنىڭ رولىنى كۆرسىتىشى يەنىلا تەس بولىدۇ.

ۋول كوچىسى گېزىتى تورىدىن تەرجىمە قىلىندى. ئوكيان تورى (www.okyan.com) تەرجىمە قىلدى.